

γούστο

γούστο, το, ουσ. [*<*ιταλ. *gusto*]. **1.** η καλαισθησία, η χάρη: «ντύνεται με πολύ γούστο || μπορεί να έχει λεφτά, αλλά δεν ντύνεται με γούστο». **2.** η προτίμηση: «δεν έχω κάποιο ιδιαίτερο γούστο || δεν ξέρω πού να τον πάω για διασκέδαση, γιατί δεν ξέρω το γούστο του». **3.** η ιδιοτροπία: «τι γούστο είναι αυτό να θυμώνεις με το παραμικρό! || για κάτσε φρόνιμα και να σου λείπει αυτό το γούστο!». **4.** στον πλ. **τα γούστα**, οι επιθυμίες που εκδηλώνει κάποιος σε στιγμές ή καταστάσεις μεγάλης ευχαρίστησης ή όταν είναι κυριευμένος από άκρατο κέφι ή γενικά οι επιθυμίες που έχει κάποιος στη ζωή του: «τα πραγματικά γούστα των ανθρώπων εκδηλώνονται σε στιγμές μεγάλου κεφιού || ο καθένας με τα γούστα του». (Λαϊκό τραγούδι: *κι εγώ για την αγάπη σου έγινα παραπάνω, έγινα πρέζας και φονιάς τα γούστα σου να κάνω // εγώ είμαι η μόρτισσα η Κική που ήμουν δυο χρόνια φυλακή, γιατί 'ν' τα γούστα μου τρελά και δε φοβάμαι τον μπελά*). (Ακολουθούν 40 φρ.)·

- *βγάζω γούστα*, **α.** συμπεριφέρομαι σύμφωνα με τις επιθυμίες μου, εκδηλώνω κατά τη διάρκεια της διασκέδασής μου όλα όσα μου αρέσουν: «είναι το μόνο μαγαζί που μπορώ και βγάζω γούστα». **β.** περνώ πάρα πολύ ωραία, περνώ όπως εγώ θέλω, όπως μου αρέσει: «δεν το κουνάω ρούπι από δω, γιατί βγάζω γούστα»·

- *βρίσκω γούστα*, ζω ευχάριστες καταστάσεις, διασκεδάζω: «κάθε φορά που θέλω να βρω γούστα, πηγαίνω στα μπουζούκια». (Λαϊκό τραγούδι: *για να βρεις κυρά μου γούστα πάμε τσάρκα με τη σούστα*)·

- *για γούστο ή για γούστο μου ή για το γούστο μου*, μόνο και μόνο για τη διασκέδασή μου, για την ευχαρίστησή μου, μόνο και μόνο γιατί έτσι μου αρέσει: «μπορεί να σπάσει για γούστο χίλια πιάτα στα μπουζούκια». (Λαϊκό τραγούδι: *στα κέφια πάνω, κούκλα μου, θα κάνουμε στραπάτσα, για γούστο θα το κάψουμε, λεφτά υπάρχουν μάτσα!*). Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *έτσι*. Όταν λέγεται με επιθετική διάθεση, η φρ. πολλές φορές κλείνει με το *εσένα τι σε κόφτει* ή το *εσένα τι σε νοιάζει* ή το *εσύ τι ενδιαφέρεσαι*, για να συνεχίσει πολλές φορές με το *δικηγόρο σε βάλαμε; ή δικηγόρο σε βάλανε; Συνών. για καύλα ή για καύλα μου ή για την καύλα μου / για κέφι ή για κέφι μου ή για το κέφι μου*·

- *για χάρη γούστου ή για χάριν γούστου*, βλ. συνηθέστ. *για γούστο*. (Λαϊκό τραγούδι: *ένα πρωί ξημέρωμα δεκαεφτά Αυγούστου, οι Γερμανοί μας σκότωσαν, έτσι, για χάρη γούστου*)·

- *γούστα είν' αυτά*, δε μας πέφτει λόγος για τον τρόπο με τον οποίο διασκεδάζει, ενεργεί ή συμπεριφέρεται κάποιος, από τη στιγμή που ο κάθε άνθρωπος έχει το δικό του τρόπο: «όταν πάει στα μπουζούκια, πετάει ολόκληρα πανέρια με λουλούδια στις τραγουδίστριες. -Γούστα είν' αυτά || πήγε στην εκκλησία να παντρευτεί και φορούσε σπορ κουστούμι. -Γούστα είν' αυτά»· βλ. και φρ. *περί ορέξεως κολοκυθόπιτα*, λ. *όρεξη*·

- *γούστο γουστίνο*, ο θηλυπρεπής, ο πούστης: «τη μέρα ήταν ένας καθώς πρέπει άντρας και το βράδυ ήταν γούστο γουστίνο»·

- *γούστο μου*, έτσι θέλω, έτσι με ευχαριστεί, έτσι μου αρέσει: «γούστο μου να σπάζω πιάτα, όταν διασκεδάζω στα μπουζούκια!». (Λαϊκό τραγούδι: *πιστεύω είχε στη ζωή γούστο μου κι έτσι θέλω, και οι ρεμπέτες οι παλιοί του βγάζαν το καπέλο*). Πολλές φορές, η φρ. κλείνει με το *εσένα ο κώλος σου πονάει; Συνών. καύλα μου / κέφι μου*·

- *γούστο μου θα γίνει;* (για καταστάσεις ή συνήθειες) δε θα εξαρτηθώ από αυτό, μπορώ να αντισταθώ, μπορώ να το αποβάλω: «και βέβαια μπορώ να κόψω το πιοτό γούστο μου θα γίνει;». Συνών. *κέφι μου θα γίνει(;)·*

- *γούστο μου θα γίνεις;* (για πρόσωπα) εσύ θα μου πεις πώς θα διασκεδάσω; Εσύ θα μου πεις τι είναι αυτό που μου αρέσει(;)· «το βράδυ, θέλεις δε θέλεις, θα 'ρθεις μαζί μου στα μπουζούκια. -Γούστο μου θα γίνεις;». Συνήθως της φρ. προτάσσεται το *γιατί*. Συνών. *κέφι μου θα γίνεις(;)·*

- *γούστο μου και καμποϊλίκι μου!* βλ. φρ. *γούστο μου και καπέλο μου(!)*·

- *γούστο μου και καπέλο μου!* έτσι θέλω, έτσι με ευχαριστεί, έτσι μου αρέσει και η ευθύνη είναι όλη δική μου: «ό,τι και να κάνω, είναι γούστο μου και καπέλο μου!»·

- (δεν) είναι του γούστου μου, (για πρόσωπα, πράγματα, καταστάσεις ή θεάματα) (δε) μου αρέσει, (δεν) είναι της αρεσκείας μου: «αυτός ο τύπος δεν είναι του γούστου μου, γιατί είναι πολύ μανουρατζής || αυτό τ' αυτοκίνητο μάλιστα, είναι του γούστου μου || τα κουλτουριάρικα έργα δεν είναι του γούστου μου, γιατί δεν καταλαβαίνω τίποτα»·

- (δεν) έχει γούστο, **α.** (για πρόσωπα) (δεν) προκαλεί ευχάριστη εντύπωση, (δεν) προκαλεί ευχάριστη διάθεση, (δεν) είναι αστείος, (δεν) είναι διασκεδαστικός: «ο τάδε κωμικός δεν έχει καθόλου γούστο». **β.** (για πρόσωπα ή πράγματα) (δεν) έχει καλαισθησία, (δεν) ξέρει να διαλέγει, ιδίως το ρούχο που του ταιριάζει, (δεν) έχει χάρη: «ο τάδε έχει πολύ γούστο και κυκλοφορεί πάντα σαν φιγουρίνι || αυτό το κουστόμι δεν έχει καθόλου γούστο». **γ.** (για καταστάσεις ή θεάματα) (δεν) παρουσιάζει ευχάριστο ενδιαφέρον: «πήγαμε και είδαμε ένα έργο που δεν είχε καθόλου γούστο»·

- δεν το κάνω γούστο, (για πράγματα) δεν είναι της αρεσκείας μου και γι' αυτό δεν ενδιαφέρομαι να το αποκτήσω: «δεν το κάνω γούστο αυτό τ' αυτοκίνητο». Συνών. *δεν το κάνω κέφι*·

- δεν τον κάνω γούστο, (για πρόσωπα) δεν επιδιώκω τη συντροφιά του, γιατί είναι άνθρωπος που δε με ευχαριστεί, γιατί μου είναι αντιπαθητικός: «αν είναι κι αυτός στην παρέα, δεν έρχομαι, γιατί δεν τον κάνω γούστο». Συνών. *δεν τον κάνω κέφι*·

- είμαι στα γούστα (μου), νιώθω πολύ ευχάριστα, βρίσκομαι σε μεγάλα κέφια: «όταν είμαι στα γούστα μου, δεν μπορώ ν' αρνηθώ τίποτα σε κανέναν»·

- έχει ακριβά γούστα, το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος, έχει ακριβές επιθυμίες: «δεν μπορώ να βγω μαζί του να διασκεδάσω, γιατί έχει ακριβά γούστα και δεν αντέχει η τσέπη μου»·

- έχει γούστο! λέγεται για κάτι που απευχόμαστε να γίνει: «λες να μην υπογράψει το συμβόλαιο; -Έχει γούστο!»· βλ. και φρ. *έχει γούστο να...(!)*·

- έχει γούστο να...! λέγεται για κάποιο ευχάριστο ενδεχόμενο που περνά από το μυαλό μας και ευχόμαστε να πραγματοποιηθεί, ή λέγεται για κάποιο ανεπιθύμητο ενδεχόμενο που περνά από το μυαλό μας και απευχόμαστε την πραγματοποίησή του: «έχει γούστο να μου πέσει το λαχείο! || έχει γούστο να μην υπογράψει το συμβόλαιο! || έχει γούστο να θύμωσε και να μου τις βρέξει!». (Τραγούδι: *πω πω πω πώς θα το πω το σ' αγαπώ σε λίγο, έχει γούστο να ντραπώ, καλύτερα να φύγω*): βλ. και φρ. *έχει γούστο(!)*·

- έχει μυστήρια γούστα, έχει διαφορετικές ή παράξενες επιθυμίες, ακόμη και σεξουαλικές, από αυτές των άλλων ανθρώπων: «δεν του κάνει κανείς παρέα, γιατί έχει μυστήρια γούστα || γυναίκα που πήγε μαζί του δεν ξαναπάει, γιατί έχει μυστήρια γούστα»·

- έχω γούστα, (γενικά) έχω επιθυμίες, έχω διάθεση για γλέντια, για διασκεδάσεις: «εγώ έχω γούστα, αγόρι μου, και δεν είμαι μούχλας σαν και σένα, που μένεις συνέχεια κλεισμένος στο σπίτι σου!»·

- έχω γούστο, **α.** με διακρίνει καλαισθησία: «αγοράζω πάντα τα πιο μοντέρνα ρούχα, γιατί έχω γούστο». **β.** θέλω, επιθυμώ: «τον τελευταίο καιρό έχω γούστο για ένα ταξιδάκι». (Λαϊκό τραγούδι: *ταβερνιάρη φέρε κι έχω γούστο για να πω κρασί μια οκά απ' τον καινούριο μούστο που ρουφάς κι εσύ*)·

- καθέννας με το γούστο του, λέγεται με αρνητική διάθεση για κάποιον ή κάποιους που, ενώ την κοινωνία απασχολούν σοβαρά προβλήματα, αυτός ή αυτοί αδιαφορούν και ασχολούνται αποκλειστικά με πράγματα της αρεσκείας τους: «εδώ δεν ξέρουμε τι μας ξημερώνει αύριο και καθέννας με το γούστο του». Συνών. *καθέννας με την καύλα του / καθέννας με το κέφι του*·

- κάνε γούστο! βλ. φρ. *έχει γούστο(!)*·

- κάνε γούστο να...! βλ. φρ. *έχει γούστο να...(!)*·

- κάνω γούστο, διασκεδάζω, ευχαριστιέμαι, χαίρομαι: «κάνω πολύ γούστο μ' αυτόν τον άνθρωπο, κάθε φορά που

βγαίνω μαζί του». Συνών. *κάνω κέφι*.

- *κάνω το γούστο μου*, ενεργώ ή συμπεριφέρομαι με τον τρόπο που μου αρέσει, με τον τρόπο που με ευχαριστεί, χωρίς να υπολογίζω τις συνέπειες, διασκεδάζω, ευχαριστιέμαι, χαίρομαι με τον τρόπο που εγώ θέλω: «εσύ ό,τι και να μου πεις, εγώ θα κάνω το γούστο μου». (Λαϊκό τραγούδι: *βρε Μεμέτη έλα μπρος μου, ναργιλέ, καλάμι δώσ' μου, μαζί να τη φουμάρουμε, τα γούστα μας να κάνουμε*). Συνών. *κάνω το κέφι μου*.

- *με γούστο*, με καλαισθησία: «ντύνεται με γούστο». (Λαϊκό τραγούδι: *κάνει χτενίσματα με γούστο και με χάρη, κι από τις Παριζιάνες ξέρει πιο πολλά· με πλάνεψες μ' αυτό σου το όμορφο καμάρι, Καλλιπολίτισσα, ναζιάρα μου γλυκιά*).

- *μη μου χαλάς τα γούστα (μου)*, μη μου χαλάς την ευχαρίστηση που νιώθω, όταν βρίσκομαι στο κέφι, κάνε μου το χατίρι, ενέδωσε στις επιθυμίες που εκδηλώνω. (Λαϊκό τραγούδι: *έλα όπως είσαι, έλα όπως είσαι, μη μου χαλάς τα γούστα μου και τη φωτιά μου σβήσε*). Συνών. *μη μου χαλάς τα κέφια (μου)*.

- *μη μου χαλάς τα γούστα σου*, προτρεπτική έκφραση σε κάποιον να συνεχίσει να βρίσκεται στα κέφια του: «ακόμη και να μαλώσω, εσύ μη μου χαλάς τα γούστα σου». Συνών. *μη μου χαλάς τα κέφια σου*.

- *πάω για γούστα*, πάω να διασκεδάσω: «είναι κανείς να πάμε για γούστα;».

- *πάω για γούστο ή πάω για γούστο μου ή πάω για το γούστο μου*, πηγαίνω κάπου, χωρίς να υπάρχει ιδιαίτερος λόγος, αλλά μόνο και μόνο γιατί έτσι μου αρέσει, έτσι επιθυμώ: «δεν υπάρχει κανένας συγκεκριμένος λόγος, που συχνάζω σ' αυτό το μαγαζί αλλά να, πάω για γούστο». Πολλές φορές, μετά το ρ. της φρ. ακολουθεί το *έτσι*.

- *την κάνω γούστο*, (για άντρες) είναι γυναίκα που μου αρέσει ερωτικά, που λαχταρώ να την αποκτήσω: «αυτή τη γυναίκα την κάνω πολύ γούστο». Συνών. *την κάνω κέφι*.

- *το κάνω για γούστο*, **α.** ενεργώ με το συγκεκριμένο τρόπο, μόνο και μόνο για να δημιουργηθεί ευχάριστη ατμόσφαιρα, ευχάριστη κατάσταση: «κάθε τόσο δημιουργεί διάφορες καταστάσεις, αλλά κανείς μας δε θυμώνει μαζί του, γιατί ξέρουμε, πως το κάνει για γούστο». **β.** ενεργώ με το συγκεκριμένο τρόπο, μόνο και μόνο επειδή μου αρέσει, επειδή με ευχαριστεί: «ό,τι και να κάνει, το κάνει για γούστο». Πολλές φορές, μετά το ρ. της φρ. ακολουθεί το *έτσι*. Συνών. *το κάνω για κέφι*.

- *το κάνω γούστο*, (για πράγματα) το επιθυμώ, το θέλω, μου αρέσει, είναι της αρεσκείας μου: «το κάνω πολύ γούστο αυτό τ' αυτοκίνητο». Συνών. *το κάνω κέφι*.

- *το παίζει γούστο γουστίνο*, συμπεριφέρεται όπως αυτός θέλει, όπως του αρέσει, χωρίς να ενδιαφέρεται για τη γνώμη των άλλων, για τ' ό,τι θα πει ο κόσμος: «απ' τη μέρα που του 'πεσε το λαχείο, το παίζει γούστο γουστίνο». Από την εικόνα του πούστη, που δεν ενδιαφέρεται για τα σχόλια του κόσμου.

- *τον κάνω γούστο*, **α.** είναι άνθρωπος που μου αρέσει, είναι άνθρωπος της αρεσκείας μου: «αυτόν τον άνθρωπο μάλιστα, τον κάνω γούστο κι όχι σαν τον άλλον που μας έφερες την προηγούμενη φορά!». **β.** είναι άνθρωπος που με κάνει και χαίρομαι, που με διασκεδάζει: «τον Χάρρη Κλυνη, γενικά, τον κάνω πολύ γούστο, όταν όμως αρχίζει να μιμείται τον Καραμανλή και τον Παπανδρέου, τρελαίνομαι στα γέλια». Συνών. *τον κάνω κέφι*.

- *του κάνω όλα τα γούστα ή του κάνω όλα του τα γούστα*, πραγματοποιώ όλα του τα κέφια, όλες του τις επιθυμίες, όλες του τις ιδιοτροπίες, όλα του τα καπρίτσια: «δεν έχει κανένα παράπονο από μένα, γιατί του κάνω όλα τα γούστα || έτσι όπως του κάνεις όλα τα γούστα του παιδιού, θα το κατομάθεις κι ύστερα άντε να του αρνηθείς κάτι».

- *χάνω το γούστο μου*, χάνω την αίσθηση της καλαισθησίας που έχω: «στα νιάτα μου, ήμουν πάντα μέσα στη μόδα, αλλά, τώρα που γέρασα, έχασα το γούστο μου».

- *χάρη γούστου ή χάριν γούστου*, βλ. φρ. για γούστο.